

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MA(L)/KW/0528/17

Simon Thomas AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA
SeneddFinance@assembly.wales

cc. Lynne Neagle AM
Cadeirydd
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
SeneddCYPE@assembly.wales

11 Rhagfyr 2017

Annwyl Simon,

Rwy'n ysgrifennu atoch gyda rhagor o fanylion am y pecyn £20 miliwn a fydd yn cael ei fuddsoddi yn rhaglen trawsnewid y system anghenion dysgu ychwanegol, a gyhoeddwyd yn gynharach eleni. Ym mis Mawrth, ysgrifennodd Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes ar y pryd atoch ynglŷn â'r pecyn cyllido, a dywedodd y byddai'r dyraniadau cyllideb ddangosol yn debygol o newid o ganlyniad i ymgysylltiad ac ymgynghoriad parhaus gyda phartneriaid cyflenwi.

Pan ymddangosodd gerbron eich pwyllgor ar 21 Medi, addawodd y Gweinidog ar y pryd y byddai'n ysgrifennu i amlinellu sut y byddai'r pecyn cymorth £20m ar gyfer anghenion dysgu ychwanegol yn hwyluso a chefnogi'r broses o weithredu'r Bil, gan gynnwys sut y byddai'n cael ei broffilio ar gyfer awdurdodau lleol, ac i ddarparu gwybodaeth ichi ar sut y bydd y broses o weithredu'r Bil yn cael ei monitro.

Roedd adroddiad cyfnod 1 y pwyllgor ar y Bil Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) yn argymhell y dylid sicrhau "tryloywder o ran y cyllid ychwanegol o £20 miliwn ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol". Hyderaf y bydd y llythyr hwn yn darparu hwnnw.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae fy swyddogion wedi bod yn cydweithio'n agos â rhanddeiliaid i ddatblygu'r dull o gefnogi'r broses o weithredu'r fframwaith anghenion dysgu ychwanegol newydd. Daeth ymgynghoriad cyhoeddus ar sut y dylid gweithredu'r Bil, yn amodol ar gael ei basio gan y Cynulliad Cenedlaethol, i ben ym mis Mehefin. Rydym wedi myfyrio ar yr adborth a gafwyd ar y blaenoriaethau ar gyfer gweithredu a chymorth wrth drawsnewid ac wedi mireinio ein rhagolygon ar gyfer y gyllideb yn unol â hynny. Cyhoeddais ddatganiad ar 11 Rhagfyr yn amlinellu ein dull gweithredu arfaethedig, gan ddatgan ein bod, yn dilyn dadansoddiad o ymatebion yr ymgynghoriad, wedi ailstrwythuro ein hymrwymiaidau cyllido gwerth £20 miliwn er mwyn eu cysoni'n well ag anghenion y sector.

Mae'r llythyr hwn yn nodi'r newidiadau i'r dyraniadau cyllido dangosol ar draws elfennau amrywiol y rhaglen drawsnewid. Mae hefyd yn darparu gwybodaeth bellach mewn ymateb i'r cwestiynau a godwyd gan y pwyllgor ynglŷn â pha weithgareddau yn y rhaglen sy'n cael eu hariannu drwy ein buddsoddiad ychwanegol o £100 miliwn er mwyn codi safonau mewn ysgolion; pa gostau sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Bil a pha gostau sydd wedi'u cynnwys yn yr asesiad effaith rheoleiddiol diwygiedig fel costau trawsnewid y mae Llywodraeth Cymru yn gyfrifol amdanynt.

Rwyf hefyd wedi esbonio'r cysylltiad rhwng yr wybodaeth isod a'r argymhellion perthnasol eraill yn adroddiad y Pwyllgor Cyllid ar gyfnod 1, sy'n ymhelaethu ar ymateb ffurfiol y cyn Gweinidog dros y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes i adroddiad y pwyllgor yn ei lythyr dyddiedig 17 Gorffennaf.

Newidiadau i broffil cyllideb trawsnewid y system Anghenion Dysgu Ychwanegol

Yn gryno, rwy'n disgwyl i elfennau gwaith dangosol y rhaglen drawsnewid gael eu proffilio dros y pedair blynedd ariannol nesaf, fel a ganlyn:

Tabl 1: Dadansoddiad o elfennau gwaith rhaglen trawsnewid y system Anghenion Dysgu Ychwanegol

Llif gwaith	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	Cyfanswm
Cymorth ar gyfer gweithredu/ trawsnewid	1,873,000	3,457,000	3,453,500	3,305,000	12,088,500
Datblygu'r gweithlu	843,000	2,081,000	2,081,000	2,292,000	7,297,000
Codi ymwybyddiaeth	237,500	142,500	167,500	105,000	652,500
Cefnogi polisi	82,500	55,500	34,000	34,000	206,000
Cyfanswm	3,036,000	5,736,000	5,736,000	5,736,000	20,244,000

Mae cyfanswm y gyllideb ddangosol ar gyfer y rhaglen drawsnewid yn parhau ar £20.244 miliwn rhwng 2017-18 a 2020-21, ac mae'r cyfansymiau blynyddol yn parhau'n ddigyfnewid. Fodd bynnag, mae'r dull o broffilio'r gyllideb rhwng elfennau amrywiol y rhaglen wedi newid.

Mae'r newidiadau'n adlewyrchu'r datblygiad yn ein ffordd o feddwl ynglŷn â rôl arweinwyr trawsnewid ADY, a fydd yn cael eu penodi yn yr hydref eleni. Ysgrifennodd y Gweinidog atoch ar 11 Gorffennaf am y datganiad ysgrifenedig a gyhoeddwyd y diwrnod hwnnw am yr arweinwyr trawsnewid, gan esbonio y byddai'r rolau hyn yn gyfrifol am reoli'r grantiau gweithredu ar ran awdurdodau lleol a sefydliadau addysg bellach, ac y byddent yn cael eu crynhoi er mwyn sicrhau bod y buddsoddiad yn cael yr effaith fwyaf.

Rydym wedi ailddyrannu swm sylweddol o'r gyllideb y rhaglen drawsnewid o elfen y gweithlu i'r elfen cymorth ar gyfer gweithredu a thrawsnewid, er mwyn cynyddu'r cyllid grant ar gyfer arweinwyr trawsnewid ADY, i'w ddefnyddio i gydlynu hyfforddiant a datblygu proffesiynol amlasiantaeth rhanbarthol ar y fframwaith deddfwriaethol newydd a'i oblygiadau i'r rhai sy'n cefnogi dysgwyr ag ADY. Mae hyn yn adlewyrchu'r adborth i'r ymgynghoriad a nododd fod cyllid ar gyfer hyfforddi pob aelod o staff sy'n gysylltiedig ag ADY yn flaenoriaeth ar gyfer gweithredu, yn ogystal â hyfforddiant penodol ar gyfer y rhai â rolau a chyfrifoldebau newydd - er enghraifft cydlynwyr anghenion dysgu ychwanegol (cydlynnydd ADY); swyddogion arweiniol clinigol addysg dynodedig (DECLO) mewn byrddau iechyd a swyddogion arweiniol ADY y blynyddoedd cynnar mewn awdurdodau lleol.

Mae'r buddsoddiad uwch yn y grantiau ar gyfer arweinwyr trawsnewid hefyd yn adlewyrchu'r galwadau gan ymatebwyr i'r ymgynghoriad am arweinyddiaeth strategol gref - ar lefel genedlaethol gan Lywodraeth Cymru a hefyd drwy ddarparu cymorth a chynghor uniongyrchol i awdurdodau lleol, sefydliadau addysg bellach, ysgolion, lleoliadau'r blynyddoedd cynnar a byrddau iechyd. Cafwyd galwadau hefyd i gyflwyno cynlluniau gweithredu manwl a'u cyfleu i bob partner cyflenwi, a sefydlu trefniadau monitro effeithiol er mwyn sicrhau bod y broses o gyflwyno'r system newydd yn aros ar y trywydd iawn.

Bydd cyllid ar gyfer y swyddi rhanbarthol yn cael ei ddarparu i awdurdod lleol arweiniol ar ran yr awdurdodau lleol eraill yn y rhanbarth - ar sail consortia addysg ranbarthol. Bydd yr awdurdodau arweiniol yn cyflogi'r arweinwyr trawsnewid rhanbarthol yn uniongyrchol. Bydd Colegau Cymru yn cyflogi ac yn derbyn grant ar gyfer y swydd arweinydd trawsnewid addysg bellach.

Yn 2017-18, bydd pob un o'r pedwar awdurdod arweiniol yn derbyn dyraniad grant ychwanegol o £67,500. O 2018-19 i 2020-21, bydd pob awdurdod arweiniol yn derbyn £0.125 miliwn i dalu costau'r arweinwyr trawsnewid (gan gynnwys cyflogau a chostau cysylltiedig eraill) ac i ddarparu cymorth gweinyddol ac ariannol i'r arweinydd trawsnewid. Bydd y gyllideb sy'n weddill (£2.7 miliwn) yn cael ei dyrannu ar sail fformiwla, gyda phwysoliad o 70% ar gyfer nifer y disgyblion (5-15 oed) a phwysoliad o 30% ar gyfer y niferoedd mewn ysgolion.

Er y bydd y cyllid sydd wedi'i glustnodi ar gyfer darparu hyfforddiant yn cael ei gydlynu gan yr arweinwyr trawsnewid rhanbarthol fel rhan o elfen cymorth ar gyfer gweithredu a thrawsnewid y rhaglen, bydd y deunyddiau a ddefnyddir i gyflenwi'r hyfforddiant yn cael eu datblygu gan Lywodraeth Cymru fel rhan o elfen codi ymwybyddiaeth y gyllideb. Mae hyn yn unol ag un o argymhellion allweddol y grŵp arbenigol ar hyfforddiant ADY - bod yn rhaid i'r hyfforddiant fod yn seiliedig ar gyfres genedlaethol a chyson o negeseuon am y system newydd, y dylid eu datblygu'n ganolog. Bydd y pecyn hyfforddi yn cynnwys modiwlau sy'n targedu ymarferwyr allweddol sydd â rolau penodol yn y system newydd. Bydd hefyd yn targedu arweinwyr sydd â chyfrifoldebau corfforaethol neu statudol o dan y Bil, gan amlygu negeseuon allweddol sy'n canolbwyntio ar eu cyfrifoldebau cyfreithiol, eu parodrydd a'u cynlluniau strategol ar gyfer gweithredu.

Felly mae'r gyllideb ar gyfer codi ymwybyddiaeth wedi'i chynyddu er mwyn ystyried y swm sylweddol o ddeunyddiau i'w datblygu ar gyfer gweithredu'r rhaglen hyfforddi. Mae hyn yn cynnwys caffael pecynnau e-ddysgu; deunyddiau hyfforddiant wyneb yn wyneb; fideos ac animeiddiadau; a chwrs hyfforddi'r hyfforddwr a fydd yn cefnogi cyflwyno'r rhaglen hyfforddi gynhwysfawr. Bydd elfen codi ymwybyddiaeth y rhaglen hefyd yn cynnwys creu adnoddau i godi ymwybyddiaeth o'r system newydd sy'n targedu plant, pobl ifanc, teuluoedd a'r cyhoedd.

£100 miliwn ar gyfer gwella safonau mewn ysgolion

Daw £10.1 miliwn o gyllideb y rhaglen drawsnewid o'n buddsoddiad ychwanegol o £100 miliwn ar gyfer gwella safonau mewn ysgolion. Mae hyn yn cynnwys £9.85 miliwn i ariannu'r arweinwyr trawsnewid ADY rhanbarthol a darparu cyllideb iddynt ar gyfer hyfforddiant gweithredu a £0.25 miliwn i ddatblygu deunyddiau hyfforddiant ac ar gyfer cynnal arolygon o Gydlynwyr AAA a'r gweithlu arbenigol a fydd yn llywio'r dull o gyflwyno hyfforddiant a datblygiad ar gyfer y proffesiynau allweddol hyn.

Mae costau gweddill y rhaglen yn seiliedig ar ragdybiaeth gynllunio y bydd cyllideb ADY y llywodraeth yn parhau ar ei lefel bresennol hyd at 2020-21 (£2.786 miliwn yn 2017-18). Mae hyn yn amodol ar ystyriaeth a chytundeb o ran dyraniadau'r gyllideb yn y dyfodol.

Costau sy'n gysylltiedig â'r Bil a'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig

Yn unol ag argymhelliad y Pwyllgor Cyllid yn ei adroddiad ar gyfnod 1: "Dylid diweddarau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol er mwyn cynnwys y diwygiadau perthnasol i'r ffigurau" – mae'r Asesiad hwn wedi'i ddiwygio dros yr haf a derbyniodd y pwyllgor fersiwn wedi'i ddiweddarau ar 8 Medi. Cyflwynwyd fersiwn pellach gerbron y Cynulliad Cenedlaethol fel rhan o'r Memorandwm Esboniadol diwygiedig ar 14 Tachwedd.

Argymhellodd y pwyllgor hefyd bod "unrhyw Asesiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig yn egluro a yw'r cyllid ychwanegol yn cael ei ddarparu at ddibenion y Bil". Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig yn cynnwys nifer o gostau, a fydd yn cael eu hysgwyo'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru mewn cysylltiad â gweithredu'r Bil:

- Bydd £0.61 miliwn o'r costau hyn yn cael eu hariannu drwy'r rhaglen drawsnewid – grŵp gweithredu strategol a grwpiau arbenigol ADY (£0.01 miliwn); cydymffurfiaeth a monitro effaith (£0.21 miliwn); a datblygu hyfforddiant ac adnoddau i godi ymwybyddiaeth (£0.39 miliwn);
- Mae costau trawsnewid eraill Llywodraeth Cymru sydd wedi'u rhestru yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn ymwneud â chostau staff neu'n deillio o gyllidebau eraill megis y cyllid blynyddol ar gyfer Gyrfa Cymru, ac nid ydynt yn rhan o'r cyllid £20 miliwn ar gyfer y rhaglen trawsnewid ADY.

At ddibenion yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol, nid yw'r grantiau gan Lywodraeth Cymru wedi'u cynnwys oherwydd nid Llywodraeth Cymru sy'n ysgwyddo'r costau hyn yn uniongyrchol yn sgil y Bil, ond yn hytrach y partneriaid cyflenwi. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i ddarparu cyllid grant i gefnogi sefydliadau wrth drawsnewid i'r system ddeddfwriaethol newydd a daw'r rhain o gyllid £20 miliwn y rhaglen trawsnewid ADY.

Mae'r cyllid grant dangosol yn cynnwys £10.4235 miliwn rhwng 2017-18 a 2020-21. Cyfanswm y grantiau ar gyfer yr arweinwyr rhanbarthol a thrawsnewid AB yn ystod y cyfnod hwnnw fydd £9.87 miliwn a £0.35 miliwn yn y drefn honno (yn ogystal â chost unigol ar gyfer y broses recriwtio ar gyfer y pum swydd o £0.038 miliwn yn 2017-18). Mae hefyd yn cynnwys cyllid grant i dalu am gostau gweithredu'r system ddeddfwriaethol newydd, a nodwyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol, a fydd yn gyfrifoldeb Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru (£0.103 miliwn rhwng 2018-19 a 2019-20) ac Estyn (£0.0625 miliwn yn 2019-20).

Bydd y telerau ac amodau sy'n gysylltiedig â'r cyllid grant yn sicrhau eu bod yn cael eu defnyddio at ddibenion penodol i gefnogi gweithredu'r system ddeddfwriaethol newydd, yn unol ag argymhelliad y pwyllgor y "dylid clustnodi'r cyllid grant gweithredu anghenion dysgu ychwanegol a ddarperir i awdurdodau lleol a sefydliadau eraill er mwyn sicrhau bod y defnydd ohono'n ymwneud yn benodol â rhoi rhwymedigaethau'r Bil ar waith"

Disgwylir i gyfanswm y gweithgareddau hyn sy'n gysylltiedig â'r Bil fod yn £11.0335 miliwn rhwng 2017-18 a 2020-21 (gweler tabl 2, atodiad 1). Mae'r gweithgareddau sy'n weddill yn y rhaglen drawsnewid yn cyfrannu at yr un nodau â'r Bil, sef sicrhau bod pob dysgwr ag ADY yn derbyn cefnogaeth i oresgyn y rhwystrau i ddysgu a'u bod yn gallu cyflawni eu potensial llawn, fodd bynnag nid yw'r rhain wedi'u cysylltu'n uniongyrchol â gweithredu'r fframwaith deddfwriaethol newydd.

Mae'r gweithgareddau trawsnewidiol ehangach hyn yn cynnwys, er enghraifft, prosiectau arloesi ADY sy'n datblygu atebion arloesol, amlasiantaeth er mwyn gwella gwasanaethau i ddysgwyr ag ADY; datblygu sgiliau gwasanaethau arbenigol awdurdodau lleol (er enghraifft, seicolegwyr addysg, athrawon cynghori arbenigol i ddysgwyr â nam ar eu clyw, nam gweledol neu nam amlsynhwyrdd) a'r rhaglen Dysgu gydag Awtistiaeth ar gyfer y sector dysgu seiliedig ar waith. Darparwyd manylion yr holl weithgareddau sy'n rhan o'r rhaglen i'r pwyllgor ym mis Mawrth.

Trefniadau ar gyfer monitro gweithrediad

Bydd y dull o fonitro'r Bil Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) yn ystyried a yw rhanddeiliaid yn barod i'w weithredu, eu bod yn cydymffurfio â'r darpariaethau a nodir yn y Bil ac a yw'r Bil wedi cyflawni'r canlyniadau a'r effeithiau disgwylidig. Cynhelir hyn cyn, yn ystod ac ar ôl y cam gweithredu.

Cyn y cam gweithredu, prif ffocws bydd asesu parodrwydd y partneriaid cyflenwi i weithredu'r system newydd. Rydym wedi dechrau drwy gomisiynu gwerthusiad gwaelodlin, sy'n cael ei gynnal gan Ymchwil Arad a Phrifysgol De Cymru. Yn fuan yn y flwyddyn newydd, bydd yr arweinwyr trawsnewid yn dechrau gweithio gyda'r awdurdodau yn eu rhanbarth, neu sefydliadau AB yn achos yr arweinwyr trawsnewid AB, i gynnal asesiadau parodrwydd. Bydd y gwaith hwn yn cael ei ategu gan adolygiad o barodrwydd ysgolion i weithredu'r system ADY newydd. Bydd yr arweinwyr trawsnewid yn defnyddio'r dystiolaeth o'r ffynonellau hyn i ddatblygu cynlluniau gweithredu.

Yn ystod y cam gweithredu, bydd y wybodaeth am y cynnydd yn erbyn y cynlluniau gweithredu yn cael ei chyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i monitro ar lefel genedlaethol drwy'r grŵp gweithredu strategol ADY. Bydd y grŵp gweithredu strategol ADY a'r arweinwyr trawsnewid newydd hefyd yn cynorthwyo awdurdodau lleol i reoli trosglwyddiad y cohortau o ddysgwyr cymwys i'r cynlluniau datblygu unigol o fewn amserlenni penodol. Cyflwynir gwybodaeth reolaidd i Weinidogion ar hyn hefyd.

Bydd adolygiad ar ôl y cam gweithredu yn ystyried y graddau y mae'r Bil wedi cyflawni'r effeithiau disgwylidig. Bydd hyn yn defnyddio gwerthusiad Arad fel gwaelodlin ar gyfer cymharu'r system newydd yn ei erbyn, wedi'i ategu gan dystiolaeth gan Estyn - data ystadegol - ac ymchwil gyda rhanddeiliaid, gan gynnwys rhieni. Bydd hyn yn cael ei gyflwyno i'r Cynulliad Cenedlaethol maes o law.

Rwy'n gobeithio bod y wybodaeth hon yn ddefnyddiol ichi ac yn rhoi sicrwydd i'r pwyllgor ynglŷn ag ein buddsoddiad yn y rhaglen i drawsnewid y ffordd y mae cymorth i blant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol yn cael ei gynllunio a'i ddarparu.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Lynne Neagle AC, Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg.

Yr eiddoch yn gywir,

Kirsty Williams AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Tabl 2: Costau sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'r Bil

	Gweithgarwch	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	Cyfanswm	Cyfanswm
Wedi'u cynnwys yn yr Aseiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig fel costau trawsnewid Llywodraeth Cymru	Grŵp gweithredu strategol a grwpiau arbenigol ADY	5,000	5,000			10,000	610,000
	Parodrwydd, cydymffurfiaeth a monitro effaith	80,000	130,000			210,000	
	Datblygu deunyddiau sgiliau craidd/codi ymwybyddiaeth	100,000	50,000	135,000	105,000	390,000	
Heb eu cynnwys yn yr Aseiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig – grantiau i gefnogi partneriaid o ran y costau y byddant yn eu hysgwyddo drwy'r Bil	Cymorth trawsnewid TAAAC		17,000	86,000		103,000	10,423,500
	Cymorth trawsnewid Estyn			62,500		62,500	
	Arweinwyr trawsnewid ADY rhanbarthol	270,000	3,200,000	3,200,000	3,200,000	9,870,000	
	Arweinydd trawsnewid AB	35,000	105,000	105,000	105,000	350,000	
	Recriwtio arweinwyr trawsnewid	38,000				38,000	
	Cyfanswm	528,000	3,507,000	3,588,500	3,410,000	11,033,500	